

Lommer. Og det er ikke noget ringe Beløb, der er Tale om; man mener, at det vil andrage en Sum af omkring 1½ Mill. Kr. Nu er Stillingen jo ikke saaledes, at Bekendtgørelsen af Foranstaltningen om en Hævning af Prisen fra 40 til 60 Kr. pr. 100 kg betyder, at Befolkningen kommer til at betale sit Brød til en højere Pris, end den vilde være kommet til at betale, hvis denne Bekendtgørelse ikke havde fundet Sted; Prisen var gaaet i Vejret paa Grund af de Dispositioner, som blev truffet ude fra det private Erhvervs Indehaveres Side. Det, der er Realiteten, det, der er Sandheden i denne Sag, er dette, om disse ca. 1½ Mill. Kr. skulde gaa i de private Spekulanter Lommer, det vil sige Købmænds, Bageres og andre Producenters Lommer, eller komme den danske Stat til gode; og her tror jeg og mit Parti, at Regeringen har handlet rigtigt, og at den i en Situation som denne maatte se ikke paa nogle enkeltes økonomiske Interesser, men paa hele Samfundets Interesser. Ud fra dette Grundsyn har det Parti, jeg har den Ære at repræsentere, kunnet slutte sig til at stemme for Bekendtgørelsen af 31. Juli 1919. Med disse faa Bemærkninger skal jeg paa mit Partis Vegne anbefale, at man stemmer for den foreliggende Bekendtgørelse.

Leerbeck: For at kunne dømme korrekt og retfærdigt i denne Sag, er det nødvendigt at vide, hvorledes den har udviklet sig; jeg skal derfor ganske kort oplyse dette.

Efter at det ved Opgørelse havde vist sig, at der paa samtlige Møller i Landet fandtes saa store Partier Hvede, at de vilde kunne række over indeværende Høstaar, medens man samtidig havde et stort Parti udenlandsk Hvedemel, som var bragt ind efterhaanden, anbefalede man at ophæve Hvedemelsrationeringen fra den 1. August. Denne Bestemmelse er godkendt af Afviklingsudvalget. Efter at det var sket, erfarede man imidlertid, hvor forsigtig man bør være med at ophæve de særlige Foranstaltninger, som er truffet under Krigen, saa længe Forholdene er saa urolige, som de for Tiden er. Det viste sig nemlig snart, at man maatte være belavet paa, at Spekulanter vilde træde til og i stor Udstrækning opkøbe Hvedemel, idet der samtidig indtraadte en pludselig og meget høj Stigning paa Mel i Udlandet. Der var under disse Forhold to Veje, man kunde gaa, enten kunde man vende tilbage til Rationeringen, eller man kunde give Møllerne Ordre til kun at udlevere dansk Hvedemel i et Omfang, som svarede til det nuværende Forbrug, og sam-

tidig forhøje Prisen paa Hvedemel. Den første Udvej viste sig at være forbundet med saa store Ulemper, at man foretrak at forhøje Prisen paa Hvedemel, hvorved Overprisen gik ind i Statskassen og altsaa kom Befolkningen til gode, medens den i modsat Tilfælde uvægerligt vilde være gaaet i Spekulanternes Lomme. Naar nu et Mindretal i Udvalget ikke mener at kunne paatage sig Ansvaret for Ministeriets Bestemmelse, saa skulde man synes, at det maatte anvise en anden Udvej, man kunde gaa; thi Ansvaret for det, som har fremkaldt Vanskeligheden, Ophævelsen af Rationeringen paa Hvedemel, kan Mindretallet jo ikke slippe for. Men nogen Antydning af, paa hvilken anden Maade Sagen burde være ordnet, har vi hverken her eller i Udvalget hørt noget til. Man maa derfor gaa ud fra, at Ministeriets Bestemmelse, efter at Rationeringen var hævet og Prisen steget paa udenlandsk Mel, var fuldstændig korrekt, hvilket man vel ogsaa tør sige fremgik af Afstemningen i det høje Folketing. Sikkert er det, at paa den Tid, da Ministeriet traf Bestemmelsen, gjaldt det om at handle hurtigt, og da jeg ikke kan se, at der var nogen anden Vej at gaa end den, Ministeriet gik, skal jeg anbefale det høje Ting at slutte sig til Flertallet og godkende Ministeriets Bekendtgørelse.

Indenrigsministeren (Rode): Det ærede 12te Medlem for 2den Kreds (P. Nørgaard) samlede sin Opfattelse af, hvad der af mig i det andet Ting var anført som Forsvar for den udstedte Bekendtgørelse, deri, at den uheldige Situation, som denne Bekendtgørelse bar Vidne om, kunde være undgaaet. Jeg skal derfor tillade mig at gøre et Par Bemærkninger om de to Dele af denne Sætning, den uheldige Situation, og hvorvidt den kunde være undgaaet.

Alle er enige om, at det ikke er heldigt, at Priserne stiger, men alle er ogsaa enige om, efter hvad det ærede 12te Medlem for 2den Kreds har udtalt, at næste Aar bør af Hensyn til Befolkningens Forsyning med Rugbrød Prisen paa Hvedemel stige til omtrent det Niveau, som den nuværende Bekendtgørelse fastsætter. Situationens Uheldighed kan da altsaa kun udtrykkes deri, at den af alle erkendte Nødvendighed for Stigningen pr. 1. Oktober er indtraadt 2 Maaneder i Forvejen. Jeg er tilbøjelig til at tro, at det konservative Parti og Venstre vil kunne bære dette Uheld, naar jeg bringer i Erindring, at den Gevinst for Hvedemel, som Staten i disse 2 Maaneder opnaar, paa ingen Maade dækker Udgiften til Nedsættelse af Rugbrødsprisen i de samme Maa-